

METODICKÉ POKYNY

pro vypracování

ABSOLVENTSKÉ PRÁCE OBORU SPED

na Jahodovce – Vyšší odborné škole sociálně právní Praha 10

Praha 1. září 2020

Schválil:	Ing. Milan Johanis, ředitel školy
Účinnost:	
Vypracovala:	

OBSAH

ÚVOD.....	3
1 CÍL, OBSAH A STRUKTURA PRÁCE	5
2 POVINNOSTI STUDENTA.....	Chyba! Záložka není definována.
3 ROZSAH A ÚPRAVA ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	13
4 VOLBA OPONENTA.....	15
5 OBHAJOBA ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	16
PŘÍLOHY	I
Vzor 1: Úprava vrchní strany desek absolventské práce Příloha č. 1	II
Vzor 2: Titulní list absolventské práce Příloha č. 2	III
Vzor 3: Prohlášení Příloha č. 3	IV
Vzor 4: Čestné prohlášení k výzkumné části Příloha č. 4.....	VI
Vzor 5: Poděkování Příloha č. 5	VII
Vzor 6: Abstrakt Příloha č. 6	VIII
Zásady pro výzkum a průzkum v absolventské práci Příloha č. 6.....	X
Autentické materiály Příloha č. 7.....	XIII
Vzor 7: Kvalitativní výzkum – struktura obsahu Příloha č. 8.....	XVIII
Kazuistika Příloha 9.....	XIX
Kazuistika pro kvalitativní výzkum – obor sociální pedagogika Příloha 10	Chyba! Záložka není definována.
Projektování – pro obor sociální pedagogika Příloha 11	XXIII
Komparace Příloha 12	XXVIII
Kvantitativní výzkum Příloha 13	XXX
Citování, parafráze a seznam použité literatury/informačních zdrojů Příloha 14 ..	XXXI

ÚVOD

Nedílnou součástí studia je vypracování a obhajoba absolventské práce (dále jen AP). Vypracováním a obhajobou absolventské práce student prokazuje schopnost:

- samostatně vypracovat práci na speciální téma svého studijního oboru
- pracovat s odbornou literaturou a správně ji aplikovat
- obhájit svou práci z odborného (věcného) hlediska
- splnit základní formální nároky kladené na odbornou práci.

Student si zvolí svého vedoucího práce dle témat, která jsou vypisována jednotlivými pedagogy dle jejich profesního zaměření. Vedoucí práce určí studentovi podmínky udělení zápočtů v jednotlivých obdobích a harmonogram zpracování práce.

Práci je možné obhajovat nejdříve 6 měsíců po zadání práce.

V praktické části AP v popisu metodologie (poslední odstavec) uvést formulaci: „Sběr dat byl realizován v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů v platném znění.“ Přílohou bude informovaný souhlas.

Jejich znalost bude rovněž prověřena testem.

Při tvorbě AP student respektuje:

1/Nepíšu o sobě (o násilí páchaném na mně samotném, o mé nemoci, o mém vyhoření, o patologických jevech, kterými jsem prošel apod.).

2/Nepíšu o příbuzných, přátelích (o násilí páchaném na nich/jimi, o jejich nemoci/handikepu, o jejich vyhoření, o patologických jevech, kterými prošli apod.).

3/Pokud zmiňuji své osobní zkušenosti, tak pouze ty, které jsem získal/a v rámci výkonu odborné praxe/zaměstnání.

Respondetem nebudou mí příbuzní, blízcí.

Při výzkumu dbám na dostačující počet respondentů, aby měl výzkum vypovídací schopnost.

Vždy si ověřím, že čerpám z důvěryhodného a platného zdroje.

Pravidelně konzultuji texty mé AP z pohledu odborného, právního, metodologického, stylistického apod.

Na konzultace se s předstihem ohlásím a dostavím se včas.

Nenechávám konzultace na poslední chvíli, AP následně text upravuji v souladu s připomínkami konzultanta.

Zpracování AP je mým zájmem ne vedoucího AP, proto se snažím AP vypracovat včas a maximálně odborně. Nečekám, až mě bude vedoucí AP upomínat.

Kromě vedoucího AP mohu konzultovat s odborníky z praxe, právníky, ...

V mé AP nejsou pravopisné hrubky.

AP není slohová práce ale práce odborná.

Netisknu AP, dokud nemám souhlas vedoucího AP.

AP je mou vizitkou a završením studia na Jahodovce – VOŠSP.

1 CÍL, OBSAH A STRUKTURA PRÁCE

Cíl AP

Cílem AP je, aby student prokázal uvedené schopnosti a dovednosti:

1/ schopnost pracovat s odborným textem

2/schopnost „vytahovat“ z textu podstatné

3/ schopnost využít znalosti z metodologie výzkumu a aplikovat do praxe – svého průzkumu, sondy, výzkumu

4/schopnost timemanagementu

5/schopnost orientovat se v základních metodách výzkumu

Zároveň, aby **byly naplněny akreditační podmínky a podmínky MS ASVSP:**

1/ v AP je třeba respektovat (musí být) **akcent na studovaný obor** – téma AP – souvislost s oborem – např. vliv/rozvoj oboru, role sociálního pracovníka, cíle sociální práce +sociální pedagogiky

2/zaměření AP musí odpovídat profilu absolventa specifikovanému akreditací

3/ AP je potvrzením odbornosti školy

Obsah AP

1/ respektuje Metodiku AP

2/ klade akcent na studovaný obor

3/ AP má stanovený cíl a udržuje kontinuitu tohoto cíle v rámci teoretické části i výzkumné části

4/ výběr výzkumné metody musí být v AP zdůvodněn

5/ výběr respondentů musí respektovat GDPR

6/ **potřeba/nutnost - učit se konzultovat v rámci jednotlivých kapitol, částí AP – studenti – např. právní oblast, metodologickou oblast, sociálně zdravotní oblast atd.**

Struktura AP

Každá absolventská práce má svá specifika a charakter, který je dán formou zpracování a cíli, stanovenými v práci. Rovněž struktura práce se může lišit u jednotlivých absolventských prací.

Avšak položky označené hvězdičkou jsou povinné a **musí** být obsaženy (v uvedeném pořadí) v **každé absolventské práci.**

Doporučená struktura

- * 1. Titulní list
- * 2. Prohlášení
- 3. Poděkování
- * 4. Abstrakt
- * 5. Obsah
- * 6. Úvod
- * 7. Volba metodologie
- * 8. Hlavní textová část AP
- * 9. Závěr
- * 10. Seznam použité literatury a dalších informačních zdrojů
- 11. Seznam použitých zkratk, obrázků, grafů, tabulek, příloh
- 12. Přílohy

Obsah jednotlivých částí práce

ad*1) Titulní list

Vzor titulního listu je uveden v příloze č. 2.

ad*2) Prohlášení

Vzor prohlášení je uveden v příloze č. 3.

Prohlášení napíše student na samostatnou stránku a před odevzdáním práce vlastnoručně podepíše.

ad 3) Poděkování

Vzor poděkování je uveden v příloze č. 4.

Poděkování za projevenou pomoc vedoucímu práce, konzultantovi či organizaci, ve které jste měli možnost práci vytvořit, je slušností nikoliv povinností. Nemělo by však být delší než několik řádků. Píše se na samostatnou stránku.

ad*4) Abstrakt

Vzor abstraktu je uveden v příloze č. 5.

Abstrakt je povinnou součástí práce. Jejím účelem je pomoci čtenáři se rychle zorientovat v dané práci. Podává stručnou (výstižnou) charakteristiku práce. Jedná se o stručný plynulý text ve formě jednoho odstavce. Uvádí se v českém a anglickém/německém jazyce. Umísťuje se na samostatnou stránku (každý jazyk zvlášť). Obsahuje téma a cíl práce, hlavní výsledky práce včetně jejich uplatnění a případných doporučení. Neobsahuje citace ani parafráze částí textu uvedených v práci. Rozsah: 6–10 řádků pro každý jazyk.

ad* 5) Obsah

Obsah práce uvádí jednotlivé části (kapitoly) práce počínaje úvodem a konče přílohami. Vedle každé kapitoly je v obsahu uvedeno příslušné číslo stránky.

Jednotlivé stránky práce jsou číslovány arabskými číslicemi (dole uprostřed). Vizuální číslování však začíná až od kapitoly „Úvod“. Předchozí strany se započítávají, ale vizuálně nečíslojí. Za stranu č. 1 se považuje strana s titulem práce.

Přílohy práce se číslují římskými číslicemi od I.

ad*6) Úvod

Je prostorem k představení problematiky a otázek, které bude student v absolventské práci řešit.

Nezbytnou součástí úvodu je uvedení cíle(ů) práce a stanovení otázek, které by měly být zodpovězeny v kapitole „Závěr“. Dále je zde popsána struktura práce a uvedeny metody použité při jejím zpracování. Úvod je také vhodné doplnit vysvětlením, proč si autor danou problematiku zvolil a co očekává od zpracování své práce (jakých výsledků chce dosáhnout). V úvodu práce se zvolené téma neřeší. Běžnou chybou v této souvislosti bývá, že autoři mají tendenci zde řešit zvolené téma a popř. již vyslovit některé závěry.

Úvod může zůstat po celou dobu práce pouze ve formě několika tezí, k napsání definitivního úvodu se autor zpravidla vrací až po zpracování základních kapitol. Během zpracování absolventské práce se může vyskytnout řada potíží, některé otázky nemůže rozpracovat vůbec, naopak jiné musí dodatečně do zpracování zahrnout.

Absolventské práce, které mají kapitoly s právní problematikou, musí mít vždy na konci úvodu následující větu: „*Práce vychází ze stavu právní úpravy ke dni a z judikatury k této úpravě.*“

Rozsah úvodu je 1–2 normostrany.

ad 7) Volba metodologie

Na začátku psaní absolventské práce je vhodné stanovit metody práce, které budou použity při jejím vypracování. Konkrétní metody doporučujeme zvolit po konzultaci s vedoucím práce. Metodu lze považovat za popis cesty získávání poznatků (např. kvantitativní či kvalitativní výzkum a průzkum, projekt, kazuistiky apod.). Použitá metoda musí odpovídat řešenému problému a je vhodné vysvětlit, proč jste si zvolili právě danou metodu.

Rovněž je vhodné si zároveň uvědomit možnosti a omezení zvoleného přístupu k problému. Pro každou metodu jsou vhodnější a méně vhodné techniky sběru a zpracování informací. Mezi nejčastější techniky sběru dat patří studium dokumentů, dotazník, anketa, rozhovor, případová studie (např. zpracování kazuistik) a pozorování. Při zpracování informací se využívá srovnávání, analogie, analýza apod. V AP je možné použít více technik sběru dat.

ad*8) Hlavní textová část AP

Vlastní řešení dokládá student zpravidla v několika kapitolách. Práce je rozdělena na **teoretickou** a **praktickou část**.

Teoretická část představuje teoretickou základnu pro část praktickou. Měla by zde být obsažena definice použitých pojmů a dotčené teorie. Teoretická část by neměla přesáhnout 50 % celkového rozsahu práce. Jelikož tato část do značné míry vychází z odborné literatury a dalších relevantních zdrojů, prokazuje v ní student schopnost samostatně s těmito informačními zdroji pracovat a vhodně je používat (jak po věcné, tak po formální stránce). Nicméně autor by i v této části měl vyjádřit své názory včetně případné polemiky s citovanými autory.

Hlavní výsledky a přínosy práce jsou soustředěny v její praktické části. Student/studentka se musí rozhodnout, jestli zvolí výzkum, průzkum nebo jinou formu praktické části (kazuistiky, projekt apod.). Pokud zvolí výzkum, musí se rozhodnout, zda bude provádět kvantitativní nebo kvalitativní výzkum. V praktické části musí student/studentka také podrobněji popsat metodologii.

Základním úkolem praktické části je řešení a splnění cíle (cílů) vytčeného (vytčených) v úvodu. Stanovené cíle a metody k jejich splnění jsou tedy hlavním východiskem pro zaměření (věcnou náplň) této části práce i pro její členění do kapitol. Její obsah by měl samozřejmě také navazovat na problematiku řešenou v teoretické části práce. Student zde prokazuje zvládnutí odborné stránky řešené problematiky, metod použitých při jejím vypracování a schopnost samostatně formulovat závěry. Nezbytnou součástí je proto uvedení vlastních přínosů (závěry autora, návrhy řešení problematiky apod.), které vyplývají z jeho výzkumu, analýz, dotazníkových či jiných šetření.

Podle charakteru práce musí student uvážit, zda informace netextové povahy (data, tabulky, obrázky atd.) uvede přímo v textu, nebo je zařadí až za celou práci ve formě příloh, případně bude kombinovat oba způsoby (blíže viz kapitola 3. Rozsah a úprava absolventské práce).

V textu píšeme:

Ustanovení § 13 odst. 1 zákona o rodině upravuje možnosti ...

Soud také podle § 13a odst. 3 zákona o sociálně právní ochraně dětí v rozhodnutí označí zařízení ...

Ustanovení §1492 zákona č. 89/2012 Sb., účinného od 1. 1. 2014, stanoví, že porízením pro případ smrti ...

Podle § 1 odst. 6 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ...

Podle ustanovení § 150 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, může být v řízení o vydání příkazu jediným podkladem ...

ad*9) Závěr

Je důležitou součástí a vyústěním celé práce. Představuje souhrn všech podstatných výsledků získaných v průběhu plnění cílů práce a zejména charakterizuje vlastní splnění

stanovených cílů. Autor by neměl tuto část považovat za pouhé formální ukončení práce, nýbrž za její vyvrcholení. Podcenění významu závěru může celou práci degradovat.

Závěr je v první řadě vyhodnocením naplnění stanoveného cíle (cílů) práce. Shrnuje, co se podařilo a co se splnit nepodařilo s tím, že nesplnění některých stanovených cílů musí autor zdůvodnit a vysvětlit.

Autor by měl vyextrahovat nejdůležitější výstupy z teoretické a praktické části, vyslovit některé své teoretické názory a prezentovat výsledky zkoumání. Neměl by popisovat, jakým způsobem bylo zkoumání vedeno a opakovat popis zvolených metod, což bývá častá chyba.

Vhodnou součástí (resp. formou) závěru je kritická diskuse nad výsledky,

ke kterým autor dospěl. Jejím předmětem může být například soulad resp. nesoulad výsledků s literaturou či stanovenými předpoklady (hypotézami) nebo třeba výsledky a okolnosti, které zvláště ovlivnily předkládanou práci. Je vhodné naznačit i případné další (popř. alternativní) možnosti zkoumání dané problematiky.

V závěru práce by se měl autor také vypořádat s významem a aktuálností zvoleného tématu. Měl by charakterizovat, jaký přínos zpracování tématu pro autora mělo.

Poslední částí závěru by mělo být konstatování, které další související problematiky by bylo možno řešit, případně navrhnout nová témata pro budoucí autory. Autor zde také může navrhnout, jak by výsledky jeho práce mohly být prakticky využity.

Rozsah by měl být 2–3 strany.

ad*10) Citování a seznam použité literatury/informačních zdrojů

V seznamu použité literatury doporučujeme **všechna citovaná díla seřadit podle abecedního pořadí příjmení autorů a označit pořadovým číslem**; formát celé položky (i s příklady) je uveden v příloze č. 13. Číslování stránek končí na stránce Seznam použité literatury.

Důležité upozornění:

Použití parafráze či doslovné citace autora bez uvedení zdroje publikace je porušením školního řádu. U absolventské práce je takovéto zjištění důvodem k jejímu automatickému odmítnutí a/nebo k hodnocení „nevyhověl“.

Absolventské práce prochází povinně programem Theses, který prověřuje, zda nejde o plagiát. Tato kontrola proběhne dvakrát v průběhu tvorby AP.

Je-li součástí práce vlastní dotazníkové či jiné šetření, je nezbytné mít veškerá data použitá v práci podložena autentickými materiály (vyplněné dotazníky, záznamy e-mailové komunikace, nahrávky, přepisy rozhovorů apod.). Tyto podklady je nutné archivovat až do úspěšné obhajoby práce. Vedoucí práce nebo její oponent mohou do té doby kdykoliv požádat o jejich zpřístupnění. Je vaší povinností této žádosti vyhovět.

V absolventské práci lze použít následující tři druhy textů:

- text převzatý (doslovná citace)
- text volně převzatý (parafráze)
- text autorský (vlastní text)

Odkazy a seznam citací a parafrází je třeba používat v souladu s normou ISO 690.

Jahodovka – VOŠSP vyžaduje při zpracování absolventské práce používat způsob citací a parafrází, tzn. odkazů na citace, přímo v textu práce **metodou průběžných poznámek (poznámky pod čarou na konci stránky)**.

Za citovaný text či parafrázi v absolventské práci se vloží v horním indexu odkaz (číslo) na poznámku pod čarou a samotný zdroj se uvede v této poznámce (nikoliv na konci práce či kapitoly). Číslování odkazů je posloupné, tzn. probíhá v pořadí, v jakém se citace v textu objeví. Tento způsob uvádění citací nenarušuje samotný text. Internetové zdroje se uvádějí stejným způsobem.

Kompletní název citovaného díla (tj. název textu, vydavatele, rok vydání apod.) se uvádí pouze **v seznamu literatury na konci absolventské práce**. Citace v textu pak bude vypadat např. takto¹, zatímco parafráze např. takto.²

¹ Holman, 1999, str. 48.

² Podle Holmana, 1999, str. 17.

ad 11) Seznam použitých zkratk, obrázků, grafů, tabulek, příloh

Vypracování seznamu není povinné, doporučuje se zařadit pouze v případě, když je v práci použit větší počet zkratk, obrázků, grafů, tabulek, příloh a to pro větší přehlednost.

ad 12) Přílohy

U každé přílohy musí být v pravém horním rohu uvedeno číslo přílohy (např. Příloha č. 4). Do příloh patří podklady, které doplňují samotný text práce.

2 ROZSAH A ÚPRAVA ABSOLVENTSKÉ PRÁCE

Rozsah absolventské práce

Minimálně 40 textových stran (normostran, tj. kalkulačních jednotek po 1 800 znacích včetně mezer). Maximálně 65 stran bez příloh.

Počet vyhotovení

Student pořizuje celkem čtyři stejnopisy absolventské práce. Jeden si ponechá. Tři stejnopisy ve stanoveném termínu odevzdá. Jeden mu bude po absolventských zkouškách vrácen, druhý se archivuje v knihovně školy, třetí obdrží oponent. Termín odevzdání je závazný pro všechny studenty bez výjimek.

Dále student ve stejném termínu odevzdá úplný text své práce v elektronické podobě, identický s textem odevzdaným ve svázaném originálu, do systému theses.cz (vysvětlení a postup bude upřesněn pedagogy IT). Práce musí být zpracována ve formátu schváleném vedoucím práce (např. MS Word).

Vazba absolventské práce

Dva předkládané výtisky musí být svázaný v tvrdé vazbě v deskách nejlépe černé nebo tmavě modré barvy. Na vrchní straně desek je vytištěn text dle vzoru v příloze. Dva předkládané výtisky v tzv. kroužkové vazbě.

FINÁLNÍ VERZE absolventské práce

Finální verzi AP zasílá student vedoucímu e-mailem ve formátu PDF, a to v termínu stanoveném školou pro příslušný školní rok.

Po schválení AP k tisku vedoucím student nesmí provádět žádné další úpravy. Odevzdané výtisky AP pak musí být po formální i obsahové stránce identické s verzí, která byla odsouhlasena vedoucím AP. Při nedodržení tohoto pravidla je student povinen předložit nový výtisk AP odpovídající tomuto pravidlu, pořízený na své náklady.

Úprava textu

- Text se tiskne jednostranně na bílé listy formátu A4.
- Velikost písma 12 bodů, typ Calibri pro celý text.
- Levý okraj 3,5 cm, pravý okraj 2,0 cm.
- Horní i dolní okraj stránky 2,5 cm.
- Řádkování 1,5. Na stránce je cca 30 řádků.
- Číslování na stránce dole uprostřed.
- Je vhodné upravovat odstavce do bloku a oddělovat je mezerou za odstavcem 12 bodů.
- Nadpisy kapitol budou o velikosti 18–20 bodů, nadpisy podkapitol budou o velikosti 14–16 bodů.
- Poznámky pod čarou o velikosti 8–10 bodů. Písmo pod čarou musí být o 2 velikosti menší než hlavní text.
- Další objekty (obrázky, grafy, tabulky, diagramy se číslují a popisují např. „Obrázek č. 2 – Schéma sociálních služeb ve Švédsku“ nebo „Tabulka č. 4 – Vývoj počtu pražských bezdomovců v letech 2004–2014“). Toto označení se u objektů použitých přímo v textu umísťuje pod daný objekt. V případě přejatých objektů se použije metoda průběžných poznámek (viz výše, způsob citací popsáný v bodu 10).
- Grafy se tisknou barevně.

3 VOLBA OPONENTA

Oponenta stanovuje pověřený pracovník Jahodovky – VOŠSP. Oponent je ustanoven na základě uvedených kritérií:

- Oponent je odborník v daném tématu AP.
- Oponent splňuje podmínky pro oponování AP (Bc, Mgr., PhDr., Ph.D. atd.).
- Oponent je oslovován pověřeným pracovníkem Jahodovky – VOŠSP.
- Oponent je vázán podmínkami Jahodovky – VOŠSP (napsat oponentský posudek, hodnotit AP, zaslat oponentský posudek vedoucímu AP a osobně se účastnit obhajoby AP).
- Pokud oponent hodnotí ve svém posudku absolventskou práci jako nevyhovující a toto je v rozporu s posudkem vedoucího absolventské práce, který ji hodnotí jako vyhovující, může být pořízen další nezávislý posudek. Kopii posudku pak obdrží jak vedoucí absolventské práce, tak student.

4 OBHAJObA ABSOLVENTSKÉ PRÁCE

Součástí absolventské zkoušky je obhajoba absolventské práce. Obhajoby se zúčastňují stálí členové zkušební komise, vedoucí práce, a pokud tomu nebrání vážné překážky, také oponent absolventské práce.

Student nejprve představí svou práci krátkou prezentací. Informace k prezentaci:

1. Název práce
2. Cíl(e)
3. Obsah teoretické části
4. Metodologie
5. Obsah praktické části
6. Výsledky praktické části včetně doporučení

Prezentace studenta nesmí přesáhnout 5 minut. **Využití PowerPointu při obhajobě je povinné.**

Po prezentaci následuje diskuse se studentem, vyvolaná otázkami členů zkušební komise. Student odpovídá na otázky, které mu byly položeny vedoucím práce a oponentem. Účelem této rozpravy je zjistit, zda student pracoval samostatně, jak student ovládá odborné problémy své práce a jak kriticky dovede odpovědět na přednesené námitky. V rámci závěrečné zkoušky se hodnotí nejen práce, ale i její obhajoba, obojí se zahrnuje do klasifikace.

Nedílnou součástí hodnocení každé práce je úprava, vzhled, přehlednost, formulační úroveň a soulad s metodickými pokyny.

Posudky absolventské práce budou studentovi zaslány (opponentský i vedoucího práce) vedoucím práce dle aktuálních harmonogramů daných školou.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 (vzor) Úprava vrchní strany desek absolventské práce

Příloha č. 2 (vzor) Titulní list absolventské práce

Příloha č. 3 (vzor) Prohlášení

Příloha č. 4 (vzor) Čestné prohlášení k výzkumné části

Příloha č. 5 (vzor) Poděkování

Příloha č. 6 (vzor) Abstrakt

Příloha č. 7 Zásady pro výzkum a průzkum v absolventské práci

Příloha č. 8 (vzor) Kvalitativní výzkum – struktura obsahu

Příloha č. 9 Kazuistika

Příloha č. 10 Kazuistika pro kvalitativní výzkum – obor sociální práce

Příloha č. 11 Individuální plán – p. Novák – obor sociální práce

Příloha č. 12 Komparace

Příloha č. 13 Kvantitativní výzkum

Příloha č. 14 Citování, parafráze a seznam použité literatury/informačních zdrojů

Upozornění k obsahu příloh

Na místě údajů, vyznačených ve vzorech *kurzívou*, budou ve skutečné práci uvedeny konkrétní údaje týkající se absolventské práce, jejího autora atd.

Jahodovka – Vyšší odborná škola sociálně právní

Praha

Absolventská práce

Měsíc, rok

Jméno a příjmení autora

Jahodovka – Vyšší odborná škola sociálně právní

Jahodová 2800/44, Záběhlice, 106 00 Praha 10

Nejdelší název absolventské práce, jaký kdy mohl být

(podtitul práce – není povinné)

Absolventská práce

Autor:	Jméno a příjmení
Vedoucí absolventské práce:	Titul, jméno a příjmení
Vzdělávací program:	XX-XX-N/XX Sociální práce (pedagogika)
Studijní skupina:	X.X
Rok:	XXXX

Prohlášení

Prohlašuji, že předloženou absolventskou práci jsem zpracoval/a samostatně, pouze s použitím uvedené literatury a dalších pramenů a s dodržáním všech citačních pravidel dle Metodiky absolventských prací, se kterou jsem byl/a seznámen/a.

Souhlasím se zpřístupněním mé absolventské práce ke studijním účelům podle pravidel stanovených Jahodovkou – Vyšší školou sociálně právní.

Praha 11. března 2021

Marie Nováková

.....
podpis autora

Čestné prohlášení

Já, Marie Nováková, čestně prohlašuji, že všechny použité údaje jsem shromáždil/a se souhlasem respondentů.

Respondenti byli informováni o účelu a využití shromážděných údajů.

V rámci zachování anonymity respondentů jsou identifikující údaje pozměněny.

Praha 11. března 2021

Marie Nováková

.....
podpis autora

Poděkování

Přestože žádná norma toto nevymezuje, je běžnou praxí poděkovat vedoucímu práce způsobem, který odpovídá dle názoru autora rozsahu přínosu svého vedoucího. Rovněž je slušné poděkovat ostatním osobám, které měly jakýkoli podíl na zpracování absolventské práce, popř. institucím, které poskytly potřebnou součinnost autorovi při získávání nezbytných podkladů.

Praha 11. března 2021

Marie Nováková

.....
podpis autora

Abstrakt

Text obsahuje základní údaje, které charakterizují, čím se v práci autor zabývá. Je stručným uvedením práce bez citací a parafrází částí textu v práci uvedených. Délka textu je v rozsahu 6–10 řádků pro každý jazyk. Na samostatnou stránku se uvádí rovněž v anglickém či německém jazyce.

Abstrakt

Absolventská práce se zabývá tématem hmotné nouze. Cílem práce bylo vymezit příčiny jejího vzniku a vytvořit profil klienta či klientky, který je reprezentativní pro příslušný úřad městské části. Teoretická část práce vymezuje základní pojmy jako například hmotná nouze, příspěvek na živobytí či mimořádná okamžitá pomoc a popisuje proces poskytování dávek. V praktické části byl proveden kvantitativní výzkum formou dotazníkového šetření s cílem potvrdit 5 předem stanovených hypotéz. Výzkumu se zúčastnilo 150 respondentů a respondentek, kteří jsou evidováni na Úřadu práce pro Prahu 10. Práce je doplněna grafy a tabulkami. Nejčastější příčinou hmotné nouze ve výzkumném vzorku byl rozvod a jako profilová klientka byla popsána matka samoživitelka se dvěma dětmi.

Abstract

The final work deals with an issue of material need. The aim of the research was to determine its causes and to create a client's profile representing a particular town district. The theoretical part defines basic concepts such as material need, allowance for living, or extraordinary immediate assistance and describes the process of granting benefits. The practical part consists of a quantitative research carried out in the form of questionnaires, the goal of which was to verify 5 pre-set hypotheses. 150 respondents participated in the research, all of them are registered with the Labour Office in Prague 10. The results of the research are illustrated in graphs and tables. The most frequent cause of material need in the sample is a divorce and a client's profile is represented by a single mother of two children.

Abstract

Die Abschlussarbeit befasst sich mit der Problematik von Schülern mit spezifischen Lernschwierigkeiten, konkret mit der Problematik der Rechenschwäche. Diese Arbeit ist in

zwei Hauptteile verteilt, den praktischen und theoretischen Teil. Der theoretische Teil definiert Grundbegriffe – Dyskalkulie, Diagnostik, Beratung, Ausbildung. Die Untersuchung im praktischen Teil konzentriert sich auf drei Schüler, aus der Unterstufe verschiedener Grundschulen, bei denen die Rechenschwäche diagnostiziert wird. Den praktischen Teil bilden Fallstudien dieser Schüler und Informationen von Interviews und Beobachtungen.

Student si musí zvolit pouze jeden jazyk – německy/anglicky.

Pokud se student/studentka v rámci praktické části AP rozhodne pro **výzkum**, musí se rozhodnout, zda bude provádět **kvantitativní nebo kvalitativní výzkum**. U **obou typů výzkumu** je nutností **stanovit jasný cíl/-e výzkumu, popsat metodologii výzkumu a připravit plán výzkumu**.

Z hlediska odborné terminologie a konkrétního obsahu má výzkum v **praktické části AP** spíše podobu **průzkumu**: tzn. jedná se o šetření v **užším rozsahu** s cílem poskytnout **popis a orientaci** ve zkoumané problematice. **Průzkum** se tedy vyznačuje spíše **dílčím přístupem** k danému problému a často vychází z každodenních potřeb společenské praxe.

Kvantitativní výzkum

1. Kromě cíle/-ů výzkumu je nutné formulovat výzkumné hypotézy

Pozn.: Hypotéza je předpoklad (domněnka) či tvrzení o souvislosti mezi dvěma a více jevy (proměnnými). Hypotéza má podobu výroku (tzn. oznamovací věty), nikoli otázky! Viz níže uvedené příklady:

H1: Výskyt kriminality mládeže bude vyšší v rodinách s nevhodným socializačně výchovným prostředím. (obecná, základní hypotéza)

H1a: Výskyt kriminality mládeže bude vyšší v rodinách, v nichž alespoň jeden z rodičů požívá pravidelně alkoholické nápoje. (pracovní, více konkrétní hypotéza)³

2. Popsat metodologii výzkumu

- a) Vybrat vhodnou **výzkumnou techniku**: kromě **dotazníku** lze i jiné techniky, např. standardizovaný rozhovor, studium dokumentů nebo pozorování.
- b) Stanovit měřitelné **proměnné (indikátory)** a zvolit vhodné otázky.
- c) Určit **velikost a způsob výběru výzkumného vzorku** (výběrového souboru).

³ Uvedené příklady převzaty z: BAUM, Detlef a GOJOVÁ, Alice (eds.): *Výzkumné metody v sociální práci*. Ostrava: Ostravská univerzita, 2014, str. 75 a 76. ISBN 978-80-7464-390-3. Dostupné z: <http://projekty.osu.cz/vedtym/dok/publikace/vyzkumne-metody-v-soc-praci.pdf>.

3. Uvést – nejčastěji v tabulkách a grafech (s komentářem) – dílčí výsledky výzkumu, včetně konstatování, zda hypotézy byly potvrzeny či vyvráceny.

4. Celkově vyhodnotit výsledky výzkumu a jeho přínos.

Poznámky k použití dotazníku

- Pokud budou respondenti **dotazník** vyplňovat samostatně, je nutné zvolit **přiměřený počet otázek** a otázky volit tak, aby byly **srozumitelné**.
- Do dotazníku je třeba uvést **jednoznačné pokyny a instrukce** – např. **kolik odpovědí** může respondent zvolit.
- Vytvořený **dotazník** je nutné nejdříve **otestovat na menším vzorku respondentů** (5–10 respondentů) a toto testování musí být student/studentka schopen/-na prokázat (tj. uschová vyplněné dotazníky). Testování (před-výzkum/pilotní šetření) zmíní v AP. Na základě zkušebního testování upraví finální znění dotazníku.
- Při samotném dotazníkovém šetření musí student/-ka zvolit, **kolik respondentů** osloví. Vhodný počet respondentů bude konzultovat s vedoucím AP.

Kvalitativní výzkum

1. Stanovit jasný cíl/-e výzkumu

- a) **Neformulovat měřitelnou hypotézu/-y** (patří do kvantitativního výzkumu).

2. Popsat metodologii výzkumu

- a) Zvolit **výzkumnou techniku** (např. volný nebo polostrukturovaný individuální rozhovor, skupinovou diskusi, zúčastněné pozorování).
- b) Spíše než obecný pojem „rozhovor“ explicitně používat **přesné označení typu kvalitativního rozhovoru**.
- c) Určit **kritéria** pro výběr respondentů.

3. **Připravit plán výzkumu** – počet rozhovorů/diskusních skupin: časové rozvržení, scénář rozhovoru (popř. záznamový arch pro pozorování a etnografické výzkumy).

4. **Výstup z výzkumu:** zpráva, která analyzuje a interpretuje zjištění s důrazem na cíl/e výzkumu.
5. **Pozn.:** „Kazuistika“ nerovná se „kvalitativní výzkum“. Cílem kvalitativního výzkumu je zaměřit se na **výzkumný problém**. Kazuistiky jsou zaměřené na konkrétního člověka (má smysl v MSP, psychiatrii apod.). Ovšem i kazuistiky je možné využít v kvalitativním výzkumu, ale cílem pořád musí být zkoumat **problém** (stanovený v **cíli** výzkumu), ne jednotlivé případy (kauzy).

a) Záznam pozorování pro účely výzkumu

Příloha

Veškerá data, použitá v absolventské práci, týkající se výzkumného šetření, je nezbytné mít podložena autentickými materiály. Uvedená příloha obsahuje informaci o autentických materiálech, zaměřených na pozorování a jeho záznam. Jedná se o návrh základních oblastí pozorování, které je možné měnit podle aktuální situace a zaměření práce. Získané informace lze zapisovat podtrháváním odpovědí nebo jejich zapisováním do záznamového archu pozorování.

Autentické materiály: **Záznam pozorování**

1. Základní údaje

Jméno pozorované osoby

Věk

Místo pozorování

Datum pozorování

2. Výsledky pozorování

Celkově

Sympatický, nesympatický, sexy, simplex

Postava

Astenik, atletik, piknik, vady

Upravenost

Čistota, účes, kosmetika, oděv, ozdoby

Motorika

Držení těla, pantomimika, mimika, neklid, tiky

Řeč

Tempo, kvantum, vady, slovník, výslovnost, hlas

Nálada

Euforie, smutek, deprese, vzrušení, klid

Chování

Sdílnost, závislost,

Tréma, svěřování

Kontakt

3. Zhodnocení a shrnutí pozorování

Ukázka

Vyplněný záznam pozorování

1. Osobní údaje

Jméno: Luboš

Datum narození: 1960

Místo pozorování: Praha

Datum pozorování: 10. října 2017

2. Výsledky pozorování

Celkově

Sympaticky působící muž středního věku.

Postava

Statnější postava, drobná vada chůze.

Upravenost

Čisté starší oblečení. Krátký sestřih vlasů. Tetování na pravé ruce.

Motorika

Sportovní držení těla, živá mimika, drobné projevy neklidu.

Řeč

Pomalejší tempo řeči, drobná artikulační neobratnost, jednodušší slovní zásoba.

Nálada

Střídání veselé a smutné nálady.

Chování

Ochotné navázání sociálního kontaktu a výborná spolupráce.

3. Zhodnocení a shrnutí pozorování

Pozorování v době výkonu průběžné odborné praxe se zaměřením na chování klienta, střídání nálady a schopnosti odpovídat na otázky kladené v rozhovoru. Získání potřebných podkladů pro vypracování kazuistiky klienta.

b) Záznam rozhovoru pro získávání dat do kazuistiky pro účely výzkumu

Příloha

Veškerá data, použitá v absolventské práci, týkající se vlastního výzkumného šetření, je nezbytné mít podložena autentickými materiály. Uvedená příloha obsahuje autentické materiály – Záznam rozhovoru pro získání dat do kazuistiky. Jedná se o návrh základních oblastí rozhovoru, které je možné měnit podle aktuální situace a zaměření práce. Získané informace lze zapisovat podtrháváním odpovědí nebo jejich zapisováním do záznamového archu rozhovoru.

Autentické materiály: **Záznam rozhovoru**

1. Základní údaje

Jméno klienta

Věk

Místo vedení rozhovoru

Datum rozhovoru

2. Témata rozhovoru (různá podle zaměření AP)

1. V kterém roce jste se narodil?
2. Kde aktuálně žijete?
3. Jaké bylo Vaše povolání?

4. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
5. Jaké jste národnosti?
6. Jaké máte zájmy?
7. Jaké povolání vykonával Váš otec?
8. Jaký je rok narození Vašeho otce?
9. Jaké po volání vykonávala vaše matka?
10. Jaký je rok narození Vaší matka?
11. Máte sourozence?
12. Máte manžela?
13. Máte nějaké děti?
14. Kde jste se narodila?
15. Jaké jste měla dětství?
16. Jaký je Váš zdravotní stav?
17. Jak hodnotíte aktivity v ...?
18. Jakým aktivitám se chcete do budoucna věnovat?

3. Zhodnocení a shrnutí rozhovoru

Ukázka

Vyplněný záznam rozhovoru

1. Osobní údaje

Jméno: Luboš

Datum narození: 1960

Místo pozorování: Praha

Datum pozorování: 10. října 2017

2. Témata rozhovoru – získané výsledky

1. Klientovi je 57 let.
2. Žije v Praze.
3. Působil jako elektrikář.
4. Vyučil se v elektrotechnickém učilišti – obor elektrikář.
5. Je české národnosti.
6. Zajímá se o internet. Hodně času tráví procházkami se svým psem.
7. Otec pracoval jako zedník.
8. Otec se narodil v roce 1940.
9. Matka byla v domácnosti. Starala se o svého manžela a dvě děti.
10. Matka se také narodila v roce 1940.
11. Mám o dva roky mladší sestru.
12. Jsem šťastně třicet let ženatý.
13. Mám dospělé děti – dceru a syna.
14. Narodil jsem se v Praze.
15. Měl jsem krásné dětství a mládí.
16. Jsem v invalidním důchodu kvůli artróze kolene a těžké cukrovce.
17. Nabízené aktivity se mi velice líbí ...?
18. Do budoucna se chci věnovat kurzu Počítače pro pokročilé. Také chci navštěvovat cvičení pro seniory.

3. Zhodnocení a shrnutí pozorování

Rozhovor proběhl v době výkonu průběžné odborné praxe se zaměřením osobní, rodinnou, zdravotní anamnézu, trávení volného času a plánů do budoucna. Příjemná atmosféra. Získání potřebných podkladů pro vypracování kazuistiky klienta.

Kvalitativní výzkum hledá odpovědi na otázky: Proč? Jak? Zjišťuje důvody a příčiny chování lidí. Klade důraz na podrobné prozkoumání názorů vybraných představitelů cílové skupiny na zkoumaný problém. Jeho strukturu tvoří:

1. Vysvětlení a zdůvodnění kvalitativního šetření.
2. Vymezení cíle/-ů a dílčích cílů (např. hledání příčiny výskytu problému v jednotlivých případech).
3. Popis zvolené techniky výzkumu (typ rozhovoru, pozorování, případové studie včetně např. osobní kazuistiky, popř. kombinace více technik), uvedení konkrétní techniky/nástroje výzkumu v příloze, např. scénář rozhovoru).
4. Určení kritérií pro výběr respondentů.
5. Popis harmonogramu výzkumných postupů (např. při použití více typů technik nebo využití stimulačních materiálů).
6. Analýza zjištěných výsledků (event. včetně komparace případů).
7. Shrnutí výsledků, diskuse, návrhy a doporučení k řešení problému.

Kazuistiky jsou sice nejméně náročnou formou zpracování informací i klientovi, ale vyžadují nemalé množství práce. **Kazuistiky** obvykle mívají šest částí: titul, abstrakt, úvod, popis samotného případu, diskuzi a literární odkazy. Každá jednotlivá část vyžaduje konkrétní požadavky, aby **kazuistika** jako celek mohla být kvalitní.

V kazuistice by měly být obsaženy následující rámcové body:

- Anamnéza
- Určení uživatelových potřeb (konkrétní zařízení naplňovalo jen určité potřeby).
- Individuální plán
- Zpětná vazba uživatele týkající se poskytnuté služby.

Při zpracování kazuistiky pro účely AP doporučujeme se věnovat níže uvedeným klíčovým okruhům:

- Co je problémem
- Jak problém vidí uživatel
- Jaké má problém příčiny
- Které osoby zahrnují problémový systém
- Jaký je vývoj problému
- Jaké jsou potřeby uživatele
- Jak řeší problém uživatel
- Co potřebuje uživatel, aby problém zvládl
- Jaké vnější zdroje jsou nutné k tomu, aby byl problém vyřešen
- Jaký postup při řešení se jeví jako nejefektivnější atd.

Níže předkládaná podoba kazuistiky je tedy pouze ukázkou, co musí kazuistika po formální stránce obsahovat. Vždy záleží na obsahu kazuistiky naplňující cíl AP.

Ukázka kazuistiky:

OA: *Luboš*
 r. n. 1987
 Praha
 svobodný

RA:

matka: *Zdenka*
 r. n. 1956
 vdaná
 Praha

otec: *Jiří*
 r. n. 1954
 ženatý
 Praha

bratr: *Pavel*
 r. n. 1980
 svobodný
 Praha

ŠA: *ZŠ Pod Marjánkou, Praha 6*
 SOU Jarov – vyučen s maturitou
 momentálně nezaměstnaný

SA: *žije s rodiči v rodinném domě, kde má svůj byt*

NA: *závislost na alkoholu a THC*

TEXT:

Popis situace

Kazuistika pro sociální pedagogy má tuto osnovu:

1. pohlaví, věk, třída, kterou navštěvuje, rok povinné školní docházky
2. hlavní problém ve školském nebo školském výchovném zařízení
3. diagnóza
4. historie problému
5. rodinná anamnéza
6. sociální anamnéza
7. osobní anamnéza
8. zájmy, životní cíle a ideály
9. osobní vlastnosti a chování žáka (lze využívat psychologické hry a techniky, posuzovací škály, pozorování, rozhovory, dotazníky, kresby,)

Oblasti diagnostiky:

- kognitivní funkce (paměť, pozornost, fantazie, myšlení a řeč),
 - city a vůle,
 - osobní vlastnosti: aktivačně motivační vlastnosti, potřeby, zájmy, ideály a životní cíle, charakterové vlastnosti – vztah k morálce, práci, ostatním lidem a sama sobě, temperament, vlohy a schopnosti a seberegulační vlastnosti,
 - chování.
10. školní výkon, současné opatření k řešení problému, individuální vzdělávací plán, podpůrná opatření (individuální speciálně pedagogická péče, využívání názorných pomůcek, speciálních učebnic, ...)
 11. metodická doporučení (viz IVP), např.
 - při výuce zapojit více smyslů,
 - častější střídání činnosti,
 - obohacovat aktivní slovní zásobu (rytmizace, dramatizace),
 - slovní nikoli číselně hodnocení,
 - zařazování průpravných a uvolňovacích cviků horní končetiny,
 - využití speciálních sešitů pro VPU, případně pracovních listů D. Jucovičové,
 - zařazování odpočinkových chvil apod.
 12. závěr

Zdroje:

- sborník: Integrace 2 – Sborník č. 1 MŠMT
- kazuistiky žáků s VPU, VPCH, MP

Projektování

Příprava a realizace projektu prochází několika fázemi (u kratších aktivit mohou trvat pouze několik minut, u dlouhodobých programů i několik týdnů).

Fáze přípravy a realizace projektu:

- A. Cílování a tvorba základní myšlenky
- B. Specifikace cílové skupiny
- C. Stanovení cílů
- D. Sestavení realizačního týmu a role týmu
- E. Zajištění ubytování a stravování
- F. Sestavení programu
- G. Zajištění materiálu a služeb
- H. Tvorba rozpočtu
- I. Fundraising
- J. Propagace
- K. Komunikace s účastníky
- L. Příprava týmu před akcí
- M. Práce týmu v průběhu akce

A) Cílování a tvorba základní myšlenky

- druh akce - rekreační, zájmová, aktivizační, preventivní, výcviková ...
- dobrý nápad, myšlenka je velmi důležitá, mobilizuje tým (spontánní nápad, vyplynutí ze situace, úkol od zadavatele, MC - problém mobbing na pracovišti).

B) Specifikace cílové skupiny - specifika skupiny podle věku, specifických dovedností, motivace, znevýhodnění.

C) Stanovení cílů - vychází z hlavní myšlenky, brainstorming, účast celého realizačního týmu.

D) Sestavení realizačního týmu a role týmu pracovníci:

- **Programoví** - nesou na bedrech přípravu a realizaci programu, mají speciální dovednosti sportovní, hudební ...

- **provozní** - nesou na bedrech zajištění ubytování, dopravu, ekonomické záležitosti.

E) Zajištění - ubytování a stravování, stanovení ceny - při pořádání dlouhodobějších akcí potřebujeme zajistit ubytování a stravování, při vyhledávání objektu zohledňujeme programovou náplň (horolezecký kurz), atmosféra místa, Máchovo jezero x místo uprostřed romantických lesů.

Stravování - mělo by odpovídat platným hygienickým normám, minimálně 5x denně, kde, kdy.

Cena - podle cílové skupiny.

F) Sestavení programu, dramaturgie - plánování a uspořádání zážitkových aktivit, technik a her

Fáze přípravy a realizace zážitkové aktivity:

- **před** akcí - příprava, propagace
- **začátek** akce
- **jádro** akce
- **vrchol** akce
- **závěr** akce - po akci hodnotící dotazník pro realizátory i účastníky

Co musíme brát v úvahu při dramaturgii:

- **cíle**
 - **cílová skupina**
 - **téma** - dějová linie akce, příběh – civilizace – antika, Vikingové, Indiáni, historické události, fantasy světy, příběh podle konkrétního filmu, knihy, seriálu, preventivní, výcvikové programy
 - **skladba programu akce** - pokud máme ujasněné **cíle a téma**, můžeme pracovat výběru a skládání her, logika skladby programu je důležitá, princip **stupňování** náročnosti, fyzické, psychické a sociální, princip gradace, rytmu, princip od jednoduššího ke složitějšímu, ze začátku více později méně strukturované hry, **skladba programu v rámci dne**, brát v potaz zda je ráno, po jídle, večer
 - **scénář** je výsledkem našeho dramaturgického snažení, **zaznamenáváme v bodech**: název hry, kdy a kde, kdo je garantem, časové rozvržení od minut po hodiny, rozpis her a harmonogram práce instruktorů, **změny ve scénáři** (počasí, odmítnutí aktivity ze strany skupiny, špatně odhadnutá délka hry, ...)
- G) Zajištění materiálu a služeb** (kdo konkrétně má na starosti pomůcky, nádobí, stany a další a další materiál k realizaci aktivit a programu, kdo zodpovídá za jejich převoz na místo určení).
- H) Tvorba rozpočtu** – tvorba rozpočtu je základním prostředkem pro stanovení ceny, vypočítat předpokládaný příjem a výdej, včetně mezd a odvodů, akce by **neměla být prodělečná**, dát si limit kolik minimálně se musí zúčastnit lidí, co je třeba do rozpočtu započítat:

Výdaje:

- přípravná setkání – příprava programu
- vzdělávání týmu – někdy je podmínkou - právní předpisy pro práci s dětmi, vyhláška MŠMT
- propagace a komunikace s účastníky
- příprava a realizace programů
- doprava účastníků
- ubytování a stravování
- rezerva

Příjmy

- peníze od účastníků
- peníze ze společné práce – sázení stromů
- Fundraising

- I) Fundraising** - oslovení sponzorů, získání grantů nebo darů, možnost oslovit grantové agentury, nadace, ministerstva, zpracovat národní nebo mezinárodní projekty, které jsou podpořeny finanční dotací, podání žádosti na státní, městské orgány, místní firmy, podnikatele a filantropy - je potřebné mít zpracovanou **kommunikační strategii, prezentační materiály**, doporučení, reference, **výstřižky z novin, fotky, DVD**.
- J) Propagace** - cílem propagace je zajištění dostatečného počtu vhodných účastníků, za co nejmenší finanční náklady.

Prostředky propagace:

- minulí účastníci
- osobní kontakt a vystoupení – škola, zájmový kroužek
- tištěná propagace
- noviny, rozhlas, televize
- internet

Co by propagační materiály měly obsahovat:

- pravdivé
 - charakteristika akce
 - kdy a kde bude realizována
 - cena
 - kdo akci pořádá
 - kontakt
 - způsob přihlášení
- K) Komunikace s účastníky** – první kontakt začne, když dostaneme přihlášku na akci, co by měla přihláška obsahovat:
- jméno, příjmení
 - kontakt

- korespondenční adresa
- rodné číslo (u dospělých)
- číslo OP, číslo pasu (u dospělých)
- prohlášení o zdravotním stavu
- datum ukončení přijímání přihlášek
- zdravotní prohlášení
- stornopoplatky
- souhlas s přihláškou – potvrzuje, že údaje jsou pravdivé, u osob mladších 18 let potvrzení vydává zákonný zástupce
- další informace – jazykové znalosti, zájmy, hra na hudební nástroj

L) Příprava týmu před akcí – před akcí se tým setkává na přípravných schůzkách, jsou zaměřeny na:

- a) seznámení
- b) sladění
- c) propagace
- d) výběr účastníků
- e) výběr objektu
- f) tvorba programu

M) Práce týmu v průběhu akce - je třeba stále řešit některé nepředvídané situace.

N) Práce týmu po akci – úkolem je **vyhodnotit realizovanou akci**, její přípravnou i realizační složku, pojmout to tak, že chyby a nedostatky jsou významné pro další aktivity – **závěrečná zpráva** – **písemné** zhodnocení celé akce, záleží na tom, pro koho.

Komparace = srovnání jednotlivých kazuistik

Formy komparace

Verbální nebo tabulka a pod ní konkrétnější komentář

Příklad pro verbální komparaci

Kvalitativní průzkum vznikl na základě rozhovorů a pozorování se čtyřmi klienty. Jednalo se o paní Evu, z Domova pro seniory

Převaha žen ve vybraném vzorku respondentů je dána tím, že ve výše jmenovaných zařízeních je více žen.

Pro uvedené seniory je společné, že nastoupili do zařízení z důvodu ztráty soběstačnosti.

Adaptace na změnu životního stylu byla u velice náročná Nejhůře se vyrovnávali se ztrátou soukromí, změnou sociálního statusu

Zmiňovaní klienti kladně hodnotí snahu zaměstnanců zařízení o

Paní Eva uvádí

Podle slov pana

Všichni se účastnili aktivizace

Největší zájem byl o

Příklad tabulky pro komparaci

Položka	Věra	Ivan
Rodinné prostředí (rodinný stav)		
Věk		
Vzdělání (povolání)		
Zdravotní stav		
Projevy patologického (zkoumaného) jevu		
Zájem o spolupráci (účast na aktivizaci)		

Poznámky

- Pod tabulkou může následovat konkrétnější komentář (stručný souhrn jednotlivých kazuistik): V první kazuistice se jedná o, v druhé o Potom konkrétní komentář k jednotlivým zkoumaným jevům).
- Kazuistika, obsahující málo údajů, se může doplnit rozhovory s klienty.
- Rozsah komparace: 1–2 stránky.

Kvantitativní výzkum hledá odpověď na otázku Kolik?

Je to metoda standardizovaného vědeckého výzkumu, která popisuje zkoumanou skutečnost pomocí proměnných (znaků), které lze vyjádřit čísly. Výsledky jsou pak zpracovány (obvykle pomocí statistických metod) a nakonec interpretovány. Kvantitativní výzkum oproti kvalitativnímu vyžaduje větší soubory dat a respondentů, výsledky jsou více reprezentativní a zobecnitelné.

Struktura obsahu kvantitativního výzkumu

1. Vysvětlení a zdůvodnění kvantitativního šetření, formulace výzkumných problémů.
2. Vymezení cíle/-ů výzkumu.
3. Stanovení hypotéz a měřitelných proměnných (indikátorů).
4. Výběr výzkumné techniky (např. dotazník, standardizovaný rozhovor), uvedení konkrétní techniky/nástroje výzkumu v příloze (nejčastěji dotazník).
5. Výběr, charakteristika a určení velikosti výzkumného vzorku.
6. Popis sběru empirických dat.
7. Analýza empirických údajů (tabulky, grafy) a interpretace výsledků zkoumání.
8. Ověření hypotéz (potvrzení, vyvrácení).
9. Shrnutí výsledků, diskuse, návrhy a doporučení k řešení problému.

Citování – metoda průběžných poznámek (pod čarou na konci stránky)

Přímá citace: doslovné převzetí textu z původního díla. Uvádí se **kurzívou** a **v uvozovkách**.

V případě **opakované citace** daného pramene se uvádí **odkaz tamtéž** s uvedením příslušné stránky.

Příklad přímé citace monografické publikace

1 autor

Tošner definuje dobrovolníka takto: „*Dobrovolník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.*“⁴

2 autoři

Tošner a Matoušek definují dobrovolníka takto: „*Dobrovolník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.*“⁵

3 autoři

Tošner, Matoušek a Šiklová definují dobrovolníka takto: „*Dobrovolník je člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.*“⁶

⁴ Tošner, 2002, str. 35.

⁵ Tošner a Matoušek, 2002, str. 35.

⁶ Tošner, Matoušek, Šiklová, 2002, str. 35.

Kolektiv autorů

V této publikaci je integrace chápána jako „*kontinuální proces zaměřený na právní, sociální a hospodářské začlenění migrantů.*“⁷

Opakovaná citace stejného pramene

Autoři zdůrazňují individuální důvody a situaci jednotlivých migrantů, a proto uvádějí, že „*pro sociální pracovníky a instruktory (kouče) je důležité, aby byli schopni rozlišit různé kontexty migrace a sledovat individuální akulturační proces imigrantů i azylantů.*“⁸

Příklad přímé citace článku v tištěném časopisu

Co se týče školního vzdělání, Švancar ve svém článku upozorňuje na skutečnost, že „*důležité pro děti s autismem je i to, aby pro školu byla práce s nimi výzvou, ne obtíží.*“⁹

Příklad přímé citace zákona, vyhlášky

Sociální vyloučení je v České republice právně vymezeno jako „*vyčlenění osoby mimo běžný život společnosti a nemožnost se do něj zapojit v důsledku nepříznivé sociální situace.*“¹⁰

„*Při vybírání a vymáhání uložených pokut se postupuje podle zvláštního právního předpisu.*“¹¹

⁷ Kolektiv autorů, 2007, str. 16.

⁸ *tamtéž*, str. 49.

⁹ Švancar, 2010, str. 10.

¹⁰ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách; § 3.

¹¹ Zákon č. 128/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Příklad přímé citace elektronického zdroje – webové stránky

Podle Terezy Hadravové je pro toto město „*typická úplatnost, silná orientace na zisk a téměř žádná snaha o ochranu a rozvoj veřejného prostoru a kulturních institucí.*“¹²

Příklad přímé citace článku z elektronického periodika

Jak zdůrazňuje Matěj Martinčák v článku Pokřivené zrcadlo Adina Ljuci, „*první problém, který nám autor představuje, je užívání výrazu Muslim/Bosňák*“.¹³

Příklad přímé citace hesla v online encyklopedii

Příčinami sociální patologie se zabývá i sociologická teorie, podle níž „*sociologické zkoumání řeší dva základní problémy – proč k sociální patologii došlo a proč jsou určité způsoby chování a projevy pro společnost nepřijatelné.*“¹⁴

Příklad přímé citace elektronických skript

„*Sociální práce v širším pojetí zahrnuje též sociálně technická opatření (poskytnutí služeb a dávek sociální péče) a jejich organizaci, odborné a účelné použití nálezů, posudků i rozhodnutí z jiných oblastí a spolupráci s dalšími odborníky v oblasti péče o člověka.*“¹⁵

Příklad přímé citace kvalifikační práce

Ve své bakalářské práci autorka dochází k závěru, že „*sociální politika jako celek v Evropské unii není jednotná.*“¹⁶

¹² Dostupné z: <http://www.estetikapol.cz/blog/2012/02/pohlednice-z-varu/>.

¹³ Dostupné z: http://www.aluze.cz/2011_02/09_glosa_martincak.php.

¹⁴ Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Soci%C3%A1ln%C3%AD_patologie.

¹⁵ Novotná, 2014, str. 6. Dostupné z: <http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20V%C5%A0PJ/Teorie%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20pr%C3%A1ce%20-%20Jana%20Novotn%C3%A1.pdf>.

¹⁶ Khaurová, 2012, str. 41. Dostupné z: <https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/handle/11025/2571/bakalarska%20prace%20-%20socialni%20politika%20a%20EU.pdf?sequence=1>.

Příklad přímé citace televizního dokumentu a rozhovoru

Stoupenci hnutí Rainbow se přitom v rámci života komunity řídí přesvědčením, že „*hlasy všech jsou rovnocenné*.“¹⁷

Parafráze – metoda průběžných poznámek (pod čarou na konci stránky)

Parafráze: zkrácení nebo přeformulování textu z původního díla (tj. vyjádření podstaty myšlenky vlastními slovy). Uvádí se písmem, kterým je psána AP a bez uvozovek. Odkaz pod čarou obsahuje předložku „Podle“ a jméno autora nebo odkaz na příslušný zdroj (např. webová stránka, zákon, interní materiály) – viz příklady níže.

V případě **opakované parafráze** daného pramene se se uvádí **odkaz tamtéž** s uvedením příslušné stránky.

Příklad parafráze monografické publikace

Aktivizace je i forma prevence, přičemž u lidí s počínající demencí může přiměřená aktivizace zlepšovat kvalitu života a zpomalit postup choroby.¹⁸

Autoři ovšem zmiňují i okolnosti, které vedou k nedostatku aktivit.¹⁹

Příklad parafráze elektronického zdroje – webové stránky

Domov Sue Ryder poskytuje služby svým klientům ve 4 hlavních oblastech: poradenství, osobní asistence, pobytová sociální služba v domově pro seniory a půjčovna kompenzačních pomůcek.²⁰

¹⁷ *Rainbow* [TV dokument]. Režie: Jan Láta, 2015. Dostupné z: <http://kmeny.tv/rainbow/>.

¹⁸ Podle Krejčířové a Langmeiera, 2006, str. 213.

¹⁹ *tamtéž*, str. 213.

²⁰ Podle www.sue-ryder.cz/nase-sluzby-pro-seniory.html.

Příklad parafráze zákona, vyhlášky

Předvedení zajišťuje policie ČR nebo ozbrojený sbor, o němž to stanoví zákon,²¹
v řízení před orgánem obce též obecní policie.²²

²¹ § 2 písm. c) zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

²² § 13 odst. 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam použité literatury a dalších informačních zdrojů

Všechna citovaná a parafrázovaná díla použitá v AP doporučujeme **seřadit podle abecedního pořadí příjmení autorů na konci absolventské práce** a označit **pořadovými čísly**. Je vhodné seznam rozdělit na **Použitou literaturu** (tzn. tištěné publikace) a na **Další informační zdroje** (tzn. webové a elektronické zdroje).

Příklad 1a (monografická publikace)

POKORNÁ, Andrea: *Komunikace se seniory*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 978-80-247-3271-8.

KOLEKTIV AUTORŮ: *Metody sociální práce s imigranty, azylanty a jejich dětmi*. Praha: Triton, 2007. ISBN 978-80-7387-097-3.

Příklad 1b (příspěvek/kapitola v publikaci – např. v antologii)

KUBALÍK, Štěpán: Umění a falsum. In: ZAHŘÁDKA, Pavel (ed.): *Estetika na přelomu milénia*. Brno: Barrister a Principal, 2010, str. 165-180. ISBN 978-80-87474-11-2.

Příklad 2 (článek v tištěném časopisu)

ŠVANCAR, Radmil: I lidé s autismem stojí o přátelství. *Učitelské noviny*. 2010, roč. 113, č. 30, str. 10-11. ISSN 0139-5718.

Příklad 3 (odkaz na elektronické zdroje)

Pevná součást webové stránky

Jak na rešerši. In: *Infogram. Portál pro podporu informační gramotnosti*. [online] © 2011[cit. 2011-01-05]. Dostupné z: <http://www.infogram.cz/article.do?articleId=1760>.

Příspěvek do webového sídla

HADRAVOVÁ, Tereza: Pohlednice z Varů [online]. In: AVČR. Společnost pro estetiku. *Estetickaspol.cz*. ©2012 [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: <http://www.estetickaspol.cz/blog/2012/02/pohlednice-z-varu/>.

Příklad 4 (bibliografický odkaz na zákon, vyhlášku)

Zákon č. 35/1965 Sb., *o dílech literárních, vědeckých a uměleckých*. In: Autorské právo, průmyslová práva podle stavu k 13. 5. 1998. Ostrava: Sagit, 1998. ISBN 80-7208-069-5. Přístupné též na: Sbírka právních předpisů. Průvodce zákony ČR [online]. © 2010, ESIPA s.r.o.[cit: 2013-11-1]. Dostupné z: <http://www.esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?CP=1965s035&DR=SB>.

Příklad 5 (kvalifikační práce)

KHAUROVÁ, Veronika: *Sociální politika a Evropská unie*. Plzeň: 2012. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni, Právnická fakulta. Vedoucí práce Ing. Bohumila Čabalová, Ph.D. Dostupné z: <https://otik.uk.zcu.cz/bitstream/handle/11025/2571/bakalarska%20prace%20-%20socialni%20politika%20a%20EU.pdf?sequence=1>.

Příklad 6 (článek z elektronického periodika)

MARTINČÁK, Matěj: Pokřivené zrcadlo Adina Ljuci. *Aluze.cz* [online]. 2011/2 [cit. 2012-02-12]. ISSN: 1803-3784. Dostupné z: http://www.aluze.cz/2011_02/09_glosa_martincak.php.

Příklad 7 (heslo v online encyklopedii)

CARTER, Ian: Positive and Negative Liberty [online], *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Edward N. Zalta (ed.). © 2003, 2012/03/05, [cit. 2012/12/05] Dostupné z: <http://plato.stanford.edu/archives/fall2008/entries/liberty-positive-negative/>.

Sociální patologie [online encyklopedie], *Wikipedie* © Wikimedia Foundation. 2003 – 2016, [cit. 2016/01/06]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Soci%C3%A1ln%C3%AD_patologie

Příklad 8 (elektronická skripta)

NOVOTNÁ, Jana: *Teorie sociální práce* [elektronická skripta]. ©2014 [cit. 2016-01-06].

Plný text dostupný z: [http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-](http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20V%C5%A0PJ/Teorie%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20pr%C3%A1ce%20-%20Jana%20Novotn%C3%A1.pdf)

[%20V%C5%A0PJ/Teorie%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20pr%C3%A1ce%20-](http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20V%C5%A0PJ/Teorie%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20pr%C3%A1ce%20-%20Jana%20Novotn%C3%A1.pdf)

[%20Jana%20Novotn%C3%A1.pdf](http://www.vspj.cz/ISBN/Skripta%20-%20V%C5%A0PJ/Teorie%20soci%C3%A1ln%C3%AD%20pr%C3%A1ce%20-%20Jana%20Novotn%C3%A1.pdf)

Příklad 9 (odkaz na film, TV dokument a video rozhovor)

Rainbow [TV dokument]. Režie: Jan Láta, 2015. Dostupné z: <http://kmeny.tv/rainbow/>.

SOBOTKA, Bohuslav: Rozhovor. In: *Hydepark*. ČT1. 16. Února 2012. Dostupné z:

<http://www.youtube.com/watch?v=otcKmMArCBI>.

KONKRÉTNÍ PŘÍKLAD

Seznam použité literatury a dalších informačních zdrojů

Použitá literatura

- [1] BRAGDON, Allen D. a GAMON, David. Nedovolte mozku stárnout. Překlad Silvie Struková. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-500-4.
- [2] ČEVELA, Rostislav et al. Sociální gerontologie: východiska ke zdravotní politice a podpoře zdraví ve stáří. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4544-2.
- [3] KOPECKÁ, Ilona. Psychologie: učebnice pro obor sociální činnost 1. díl. 1. vydání. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3875-8.
- [4] MALÍKOVÁ, Eva. Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 328 s. ISBN 978-80-247-3148-3.
- [5] MLÝNKOVÁ, Jana. Péče o staré občany: učebnice pro obor sociální činnost. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 192 s. ISBN 978-80-247-3872-7.
- [6] WALSH, Danny. Skupinové hry a činnosti pro seniory: interakce a sebepoznávání, hry se slovy, kvízy, cvičení a relaxace, každodenní aktivity. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 203 s. ISBN 80-7178-970-4.
- [7] ZICH František. Úvod do sociologického výzkumu. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2009. ISBN 80-86754-19-7.

Použité právní předpisy

- [8] ZÁKON Č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.
- [9] ZÁKON Č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] USNESENÍ PŘEDSEDNICTVA ČNR Č. 2/1993 Sb., o vyhlášení listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky.
- [11] NÁLEZ ÚSTAVNÍHO SOUDU ze dne 16. 12. 2015 pod sp. zn. IV.ÚS 650/15.

Další informační zdroje

- [12] DOMOV PRO SENIORY ELIŠKY PURKYŇOVÉ. [online]. 30. 3. 2016 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.dsep.cz/domov.html>.
- [13] DOMOV PRO SENIORY SUE RYDER. [online]. 30. 3. 2016 [cit. 2016-03-30]. Dostupné z: <http://www.sue-ryder.cz/nase-sluzby-pro-seniory.html>
- [14] ZÁKON Č. 108/2006 Sb., ze dne 14. 03. 2006, o sociálních službách. In: Sbírka zákonů České republiky. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

(Podrobně viz Nová citační norma ČSN ISO 690:2011- Bibliografické citace, www.iso690.zcu.cz; CIPORANOV, Denis: Práce se zdrojovou literaturou. Praha: VOŠSP, 2012, ISBN 978-80-905109-4-4)